తెలంగాణ ప్రకృతి వైపరీత్యాలు

తెలంగాణ ప్రకృతి వైపరీత్యాలు మరియు ఇతర సంబంధిత అంశాలు

- ప్రకృతి వైపరీత్యాలు ప్రతి సంవత్సరం ఆర్థిక వ్యవస్థలు, వ్యవసాయం, ఆహార భద్రత, నీరు, పారిశుద్ధ్యం, పర్యావరణం మరియు ఆరోగ్యంపై నేరుగా ప్రభావం చూపుతాయి.

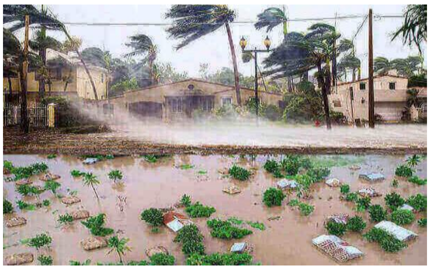

- అందువల్ల అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలకు ఇది అతిపెద్ద ఆందోళనలలో ఒకటి.
- కరువు విస్తారమైన భూభాగాల్లో భారీ పంటలు మరియు పశువుల నష్టాలను కలిగిస్తుంది, అయితే సాధారణంగా మౌలిక సదుపాయాలు మరియు ఉత్పాదక సామర్థ్యాన్ని ఎక్కువగా ప్రభావితం చేయదు.
- వరదలు మరియు తుఫానులు వ్యవసాయ చక్రానికి సంబంధించి వాటి సమయాన్ని బట్టి అవస్థాపన మరియు వ్యవసాయం రెండింటికి విస్తారమైన నష్టాన్ని కలిగిస్తాయి.
- ప్రాణనష్టం, ఆస్తి నష్టం, అభివృద్ధి అవకాశాల నష్టం మొదలైన వాటి పరంగా విపత్తు యొక్క ఖచ్చితమైన ధరను స్పష్టంగా అంచనా వేయలేము, లెక్కించలేము లేదా కొలవలేము.
- విపత్తుల ఫలితంగా ఆశ్రయం కోల్పోవడమే కాకుండా కష్టాలు, ఆహార లభ్యత లేకపోవడం మరియు జీవనోపాధిని తాత్కాలికంగా కోల్పోవడం మరియు సామాజిక-ఆర్థిక కార్యకలాపాలకు అంతరాయం ఏర్పడుతుంది.
- విపత్తు ఉపశమనం మరియు బీమా ద్వారా కొన్ని నష్టాలను భర్తీ చేయవచ్చు.

విపత్తుల రకాలు

- సహజ మరియు మానవ నిర్మిత విపత్తుల తరచుదనం మరియు వ్యక్తులు, సమాజం, ఆర్థిక వ్యవస్థ, సహజ వనరులు మరియు పర్యావరణంపై వాటి తీవ్ర ప్రభావం కారణంగా, సమగ్ర ప్రణాళికలను సిద్ధం చేయడానికి భారత ప్రభుత్వం ఆగస్టు 1999లో విపత్తు నిర్వహణపై జాతీయ, రాష్ట్ర మరియు జిల్లా స్థాయిలకు హై పవర్డ్ కమిటీ (HPC)ని ఏర్పాటు చేసింది.
- అన్ని రకాల విపత్తులను ఎదుర్కోవడంలో సమగ్రమైన విధానం యొక్క ఆవశ్యకతను HPC సరిగ్గానే నొక్కి చెప్పింది.
- కంపార్ట్‌మెంటలైజ్డ్ రెస్పాన్స్ ఓరియెంటెడ్ అప్రోచ్ నుండి, సమన్వయంతో కూడిన, సంపూర్ణమైన మరియు భాగస్వామ్య విధానం సిఫార్సు చేయబడింది.

- HPC దేశంలో ముప్పై ఒక్క విపత్తులను గుర్తించింది.
- ఈ విపత్తులు సాధారణ (మూలం) పరిశీలనల ఆధారంగా క్రింది ఐదు ఉప సమూహాలుగా వర్గీకరించబడ్డాయి

1. నీరు మరియు వాతావరణ సంబంధిత విపత్తులు

- వరదలు మరియు పారుదల నిర్వహణ,
- తుఫానులు,
- సుడిగాలులు మరియు హరికేన్లు,
- వడగండ్ల వాన,
- క్లౌడ్ బర్స్ట్,
- వేడి తరంగాలు మరియు చల్లని తరంగాలు
- మంచు హిమపాతాలు,
- కరువులు,
- సముద్ర కోత
- ఉరుములు మరియు మెరుపులు.

2. జియాలజీ సంబంధిత విపత్తులు

- కొండచరియలు మరియు బురద ప్రవాహాలు,
- భూకంపాలు,
- ఆనకట్ట వైఫల్యాలు/ ఆనకట్ట పగిలిపోవడం
- గని మంటలు

3.రసాయన, పారిశ్రామిక & అణు సంబంధిత విపత్తులు

- రసాయన మరియు పారిశ్రామిక
- అణు విపత్తులు

4. ప్రమాద సంబంధిత విపత్తులు

- అడవి మంటలు,
- పట్టణ మంటలు,

- గనుల వరద చమురు చిందటం,
- మేజర్ బిల్డింగ్ కూలిపోవడం
- వరుస బాంబు పేలుళ్లు
- పండుగ సంబంధిత విపత్తులు
- విద్యుత్ విపత్తులు మరియు మంటలు
- విమాన, రోడ్డు మరియు రైలు ప్రమాదాలు
- పడవ బోల్తా
- గ్రామ మంటలు

5. జీవశాస్త్ర సంబంధిత విపత్తులు

- అంటువ్యాధులు
- పెస్ట్ దాడులు
- పశువుల అంటువ్యాధులు
- విష ఆహారం

తెలంగాణలోని ప్రధాన విపత్తు అంశాలు

కరువు, వరదలు మరియు అటవీ మంటలు తెలంగాణ యొక్క ప్రధాన విపత్తు సంబంధిత అంశాలు .

కరువులు

- తెలంగాణలో ఎక్కువగా రుతుపవనాలపై ఆధారపడిన నీటిపారుదల వ్యవస్థ ఉంది.
- తక్కువ (750 మి.మీ కంటే తక్కువ) మరియు మధ్యస్థ (750 - 1125 మి.మీ.) విత్తిన మొత్తం విస్తీర్ణంలో 68 శాతాన్ని ఆవర్తన కరువుకు గురి చేసే ఒక అనియత నమూనా.

- దాదాపు ప్రతి 8-9 సంవత్సరాలకు ఒకసారి శుష్క మరియు పాక్షిక శుష్క మండలాల్లో తీవ్రమైన మరియు అరుదైన కరువులు సంభవిస్తాయి.
- భారతదేశంలో తెలంగాణ వంటి కొన్ని రాష్ట్రాల్లో కరువు అనేది శాశ్వత లక్షణం.

- దేశం యొక్క మొత్తం ప్రాంతంలో 16 శాతం కరువు పీడిత మరియు దాదాపు 50 మిలియన్ల మంది ప్రజలు ఏటా కరువు బారిన పడుతున్నారు.
- నిజానికి, దీర్ఘకాలంలో సగటు వర్షపాతం కంటే తక్కువ వర్షపాతంతో నిరంతర కరువు తీవ్రమైన పర్యావరణ సమస్యలకు దారితీస్తుంది.
- **కరువు పీడిత జిల్లాలు:** చిత్తూరు, కడప, అనంతపురం & కర్నూలు, మహబూబ్ నగర్, మెదక్, ర్నాగరెడ్డి మరియు నల్గొండ

తెలంగాణలో వరదలు

- అధిక వర్షపాతం తరువాత ఎగువ పరివాహక ప్రాంతాల నుండి దిగువకు తీసుకువచ్చే అధిక ప్రవాహాలను వాటి ఒడ్డున నిలువరించడానికి నదుల సామర్థ్యం సరిపోకపోవడం, వరదలకు దారి తీస్తుంది.

- నదీ పరీవాహక ప్రాంతంపై తుఫానులు/తుఫానులు వేగంగా ప్రవహించడం తీవ్రమైన వరదలకు దారి తీస్తుంది. నదీగర్భాలలో సిల్టింగ్, నదీ కాలువలు, పడకలు మరియు ఒడ్డుల వాహక సామర్థ్యం తగ్గడం, నదీ ప్రవాహాలలో మార్పులకు దారితీయడం, కొండచరియలు విరిగిపడటం వల్ల ప్రవాహానికి ఆటంకాలు, ప్రధాన మరియు ఉపనదులలో వరదల సమకాలీకరణ మరియు రిటార్డేషన్ వంటి కారణాల వల్ల సమస్య తీవ్రతరం అవుతుంది.
- డెల్టాయిక్ ప్రాంతాల వరద సమస్యలకు కాలువల చదునైన వాలు మరియు అలల కారణంగా వెనుకకు ప్రవహించడం వంటి వివిధ కారణాల వల్ల ఆపాదించబడింది.

మానవ నిర్మిత విపత్తులు

- సమగ్ర అవగాహన లేదా సంసిద్ధత లేకుండా అభివృద్ధి పేరుతో అభివృద్ధి మరియు విస్తరణ యొక్క వేగం అన్ని స్థాయిలలో అత్యవసర దృష్టిని కోరుకునే అనేక సమస్యలను ముందుకు తెచ్చింది.

- అటువంటి చర్యలు లేనప్పుడు మన జనాభాలో పెరుగుతున్న సంఖ్యలు విమాన ప్రమాదాలు, పడవ బోల్తా పడిపోవడం, భవనం కూలిపోవడం, విద్యుత్ మంటలు, పండుగ సంబంధిత విపత్తులు, అడవుల్లో మంటలు, గని వరదలు, చమురు చిందటం, రైలు ప్రమాదాలు, రోడ్డు ప్రమాదాలు , వరుస బాంబు పేలుళ్లు మరియు మంటలు వంటి ప్రమాదాలు సంభవించే ప్రమాదం ఉంది.

- ఇప్పటికే ఉన్న వ్యవస్థల్లోని రక్షణలు పరిమితంగా ఉంటాయి మరియు ప్రమాదాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. ప్రస్తుత దృష్టాంతంలో అణు, రసాయన మరియు జీవసంబంధమైన ముప్పులు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి.
  ఉద్దేశపూర్వక అంతర్జాతీయ ఉగ్రవాదం లేదా ప్రమాదవశాత్తు ద్వితీయ పతనం ప్రాణాంతకం కావచ్చు.
- భవిష్యత్తులో విపత్తును నివారించడానికి నిర్దిష్ట మౌలిక సదుపాయాల కల్పన అత్యవసరం. అయినప్పటికీ, వేగవంతమైన మరియు సమర్థవంతమైన ప్రతిస్పందనకు ఇంటెన్సివ్ పరిశోధన మరియు ప్రయోగశాల మద్దతు అవసరం.

అటవీ మంటలు

- అడవులు అనేక ప్రమాదాలను ఎదుర్కొంటాయి కానీ అత్యంత సాధారణ ప్రమాదం అగ్ని.
- అడవుల్లో మంటలు కూడా అడవులతో సమానంగా ఉంటాయి.
- అవి అటవీ సంపదకే కాకుండా మొత్తం జంతుజాలం మరియు వృక్షజాలానికి కూడా ముప్పు కలిగిస్తాయి, ఇది ఒక ప్రాంతం యొక్క జీవ-వైవిధ్యం మరియు పర్యావరణ శాస్త్రం మరియు పర్యావరణానికి తీవ్రంగా భంగం కలిగిస్తుంది.

- అడవి మంటలు సాధారణంగా కాలానుగుణంగా ఉంటాయి.
- అవి సాధారణంగా పొడి కాలంలో ప్రారంభమవుతాయి మరియు తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం ద్వారా నివారించవచ్చు.
- అగ్నిప్రమాదాల వల్ల చెట్లకే కాకుండా అడవులు, ఆ ప్రాంత జీవావరణ శాస్త్రానికి కూడా తీవ్ర నష్టం వాటిల్లుతుందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు తెలుసు.
- వరుసగా వచ్చిన పంచవర్ష ప్రణాళికలు అటవీ అగ్నిమాపకానికి నిధులు సమకూర్చాయి.
- NDMA జిల్లాల ప్రకారం 1999-2000లో వరంగల్ 73 సీరియస్, 169 మీడియం మరియు 287 చిన్న అటవీ మంటలు సంభవించాయి.

తెలంగాణ రాష్ట్ర విపత్తు ప్రతిస్పందన మరియు అగ్నిమాపక శాఖ లక్ష్యాలు:

- అగ్ని కాల్‌లు మరియు వరదలు, భూకంపాలు మొదలైన ఇతర అత్యవసర పరిస్థితులకు తక్షణ ప్రతిస్పందన.
- అగ్ని ప్రమాదకర స్థలాలకు నో అబ్జెక్షన్ సర్టిఫికేట్ జారీ చేయడం.
- అగ్ని ప్రమాదకర ప్రదేశాలలో భద్రతా సిబ్బందికి ప్రాథమిక అగ్ని నివారణ శిక్షణ.
- సమాజంలోని వివిధ వర్గాలకు అగ్ని ప్రమాదాల నివారణపై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించడం.

- ఫైర్ డ్రిల్స్ నిర్వహించడంలో సహాయం మరియు సలహా.
- అగ్నిమాపక భద్రతా చర్యలపై ప్రజలకు అవగాహన కల్పించడం.
- నామమాత్రపు ఛార్జీతో జబ్బుపడిన వారిని మరియు గాయపడిన వారిని ఆసుపత్రులకు తరలించడానికి అంబులెన్స్ సేవను అందించడం.
- అగ్ని నివారణ మరియు అగ్నిమాపక చర్యలలో ప్రజలకు అవగాహన కల్పించడం మరియు శిక్షణ ఇవ్వడం.
- అగ్నిమాపక మరియు రెస్క్యూ సేవలను మెరుగుపరచడం.
- మంటలు చెలరేగిన ప్రదేశానికి వెంటనే వెళ్లడం ద్వారా ప్రాణాలను, ఆస్తులను కాపాడేందుకు కృషి చేయడం.

  ప్రొఫెషనల్ ఎక్సలెన్స్ ఉన్నత డిగ్రీని సాధించడానికి డిపార్ట్‌మెంట్‌లో పరస్పర చర్యలను ప్రోత్సహించడం.

హీట్‌వేవ్ యాక్షన్ ప్లాన్

పరిచయం:

హీట్ వేవ్ ప్లాన్ అనేది ఆరోగ్యానికి వేడి సంబంధిత హాని నుండి జనాభాను రక్షించడానికి ఉద్దేశించిన ప్రణాళిక. వేసవిలో ఎండగా ఉండే రోజులలో, తీవ్రమైన వేడి సమయంలో ఆరోగ్యంపై నివారించదగిన ప్రధాన ప్రభావాల కోసం సిద్ధం చేయడం, ప్రజలను అప్రమత్తం చేయడం మరియు నిరోధించడం దీని లక్ష్యం.

వడగాలు

- ఏప్రిల్ నుండి జూన్ వరకు దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాల్లో సంభవించే అసాధారణమైన అధిక ఉష్ణోగ్రతలను వేడి తరంగాలు అంటారు.
- హీట్ వేవ్ అనే పదం రోజువారీ సాధారణ విలువకు సంబంధించి ప్రస్తుత ఉష్ణోగ్రత పరిస్థితుల వివరణ.
- స్టేషన్ యొక్క గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత మైదాన ప్రాంతాలకు కనీసం 40ºC మరియు కొండ ప్రాంతాలకు కనీసం 30ºC చేరుకున్న తర్వాత మాత్రమే వేడి తరంగాలను పరిగణిస్తారు.
- స్టేషన్ యొక్క వాస్తవ గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత 40ºC కంటే ఎక్కువ లేదా సమానంగా ఉన్నప్పుడు.

  హీట్ వేవ్- సాధారణ ఉష్ణోగ్రత నుండి నిష్క్రమణ 5ºC - 6ºC

- తీవ్రమైన హీట్ వేవ్ - సాధారణ ఉష్ణోగ్రత నుండి బయలుదేరడం 7ºC లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వాస్తవ గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత 45ºC లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు, సాధారణ గరిష్ట ఉష్ణోగ్రతతో సంబంధం లేకుండా, ఉష్ణ తరంగం ప్రకటించబడుతుంది.
- వాస్తవ గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత 47ºC లేదా అంతకంటే ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు, సాధారణ గరిష్ట ఉష్ణోగ్రతతో సంబంధం లేకుండా, తీవ్రమైన వేడి తరంగాలు ప్రకటించబడతాయి.
- స్టేషన్ యొక్క వాస్తవ గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత 40ºC కంటే ఎక్కువ లేదా సమానంగా ఉంటే మరియు కనిష్ట ఉష్ణోగ్రత నిష్క్రమణ 5ºC కంటే ఎక్కువ లేదా సమానంగా ఉంటే వెచ్చని రాత్రి ప్రకటించబడుతుంది.
- స్టేషన్ యొక్క వాస్తవ గరిష్ట ఉష్ణోగ్రత 40ºC కంటే ఎక్కువ లేదా సమానంగా ఉంటే మరియు కనిష్ట ఉష్ణోగ్రత నిష్క్రమణ 7ºC కంటే ఎక్కువ లేదా సమానంగా ఉంటే చాలా వెచ్చని రాత్రి ప్రకటించబడుతుంది.
- స్థానిక నివాసితులపై వేడి ఒత్తిడి యొక్క వినాశకరమైన ఆరోగ్య ప్రభావాలను తగ్గించడానికి రాష్ట్ర స్థాయిలో ప్రభుత్వ సంస్థల మధ్య సమన్వయ చర్య అవసరం.
- టార్గెటెడ్ జోక్యాల యొక్క ఆచరణాత్మక ప్రణాళిక, పెరుగుతున్న ఉష్ణోగ్రతలకు అత్యంత హాని కలిగించే జనాభా యొక్క స్థితిస్థాపకతను మెరుగుపరచడానికి మరియు తత్ఫలితంగా ఉష్ణ తరంగాల మరణాలను తగ్గించడానికి సమాచార-భాగస్వామ్యం, కమ్యూనికేషన్, సంసిద్ధత మరియు ప్రతిస్పందన సమన్వయాన్ని పెంచుతుంది.

హీట్ వేవ్ యాక్షన్ ప్లాన్

- తెలంగాణ హీట్ వేవ్ యాక్షన్ ప్లాన్ హీట్ వేవ్స్ ప్రభావాన్ని తగ్గించడానికి పరిపాలన ద్వారా తీసుకోవలసిన చర్యలపై మార్గదర్శకాలను అందించడం లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.
- వేడి తరంగాల ప్రభావాలను నివారించడానికి వేడి సంబంధిత అనారోగ్యానికి గురయ్యే ప్రమాదం ఉన్న జనాభాకు సహాయం చేయడం ప్రణాళిక యొక్క ప్రాథమిక లక్ష్యం.

విపరీతమైన వేడి ప్రణాళిక వీటిని కలిగి ఉంటుంది:

- ప్రతి సమూహానికి నిర్దిష్టమైన హాని కలిగించే జనాభా మరియు ఆరోగ్య ప్రమాదాలను గుర్తించడం;
- వేడి-ఆరోగ్య ప్రమాదాలను పరిష్కరించే హీట్ వేవ్ యాక్షన్ ప్లాన్‌ను రూపొందించడానికి సమర్థవంతమైన వ్యూహాలు, ఏజెన్సీ సమన్వయం మరియు ప్రతిస్పందన ప్రణాళికను అభివృద్ధి చేయడం;
- హీట్ యాక్షన్ ప్లాన్‌ని అమలు చేయడం మరియు హీట్ అలర్ట్‌లను యాక్టివేట్ చేయడం; మరియు హీట్ యాక్షన్ ప్లాన్‌ను క్రమం తప్పకుండా మూల్యాంకనం చేయడం మరియు నవీకరించడం.

- తెలంగాణలో హీట్ యాక్షన్ ప్లాన్ విజయవంతంగా అమలు కావాలంటే ప్రభుత్వ శాఖల మధ్య సమన్వయం అత్యవసర వైద్య సిబ్బంది, ఆరోగ్య కేంద్ర సిబ్బంది మరియు ఆసుపత్రి సిబ్బందితో సహా ఆరోగ్య సంరక్షణ నిపుణులు; మరియు కమ్యూనిటీ సమూహాలు అవసరం; .

తెలుగు adda247